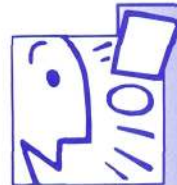

El Pedrís

La Pilareta del Cossan, la Francisca del Cossan, la Maria del Trumfo i la Meroleta, al pedrís de cal Trumfo.

Amb els anys la fesomia del poble ha canviat i a poc a poc s'ha transformat notablement. Els carrers polsosos de terra i pedres, les costes argallades per l'aigua de la pluja i les cases senzilles de toves només són records d'un temps passat.

Carrer de Lleida, any 1958.
A la dreta de la foto podeu observar els pedrissos.

Un dels elements característics d'aquells anys que formava part de la vida quotidiana dels habitants del poble era el pedrís. Era un bloc de pedra, normalment en forma de prisma quadrangular o rectangular, que arrimat a la paret, al cantó de la porta de l'entrada de les cases, s'alçava des de terra fins a una altura adequada per a seure-hi.

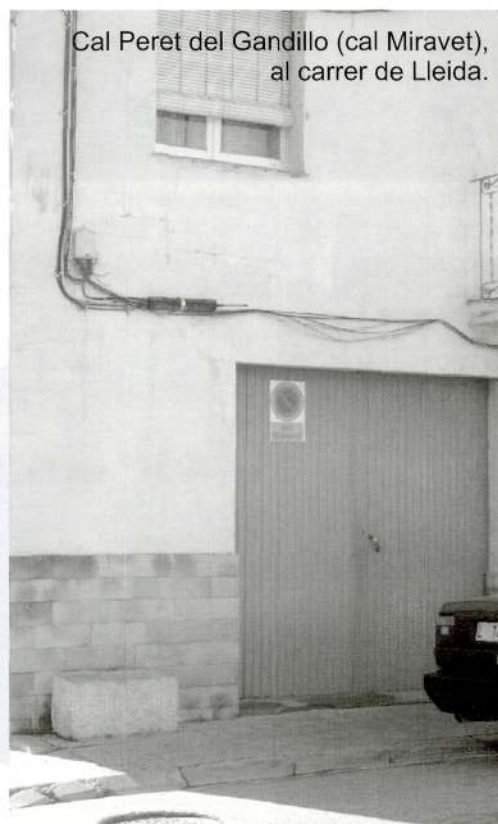
N'hi havia a la majoria de les cases i n'era una peça més, sobre la qual s'estructurava bona part de la comunicació i la relació entre el veïnat. S'hi asseien els membres de la família i generalment s'hi afegien els veïns que s'acomodaven, col·locats en forma de rotllana,

al voltant del pedrís amb cadires baixes de bova. Formaven així un rogle o roglet depenent de si eren molts o pocs els que estaven reunits.

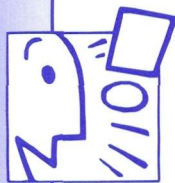
A l'estiu, havent sopat i fins a l'hora d'anar a dormir, la gent s'hi asseia a prendre la fresca i a fer petar la xerrada explicant històries i comentant els fets destacats que havien passat al llarg del dia. A les tardes, les dones també hi feien cap per cosir o fer ganxet, però principalment per a parlar i conversar sobre els successos i incidències locals. Als migdies, els homes, en arribar del tros hi descansaven després d'una dura jornada de treball matinal mentre esperaven que fos l'hora per anar a dinar.

Un cop acabat l'estiu, quan ja es deixava de fer la migdiada, després de dinar o en el moment de berenar, sempre hi havia algú que ben assegut s'hi menjava els fruits propis de la tardor com ara ametlles, nous i magranes.

Al final de l'hivern i al començament de la primavera, en els dies assolellats, aquells pedrissos arrecerats del fred s'omplien de gent delirosa de l'escalfor dels rajos solars que sortia a la ratlleta del sol.

Cal Peret del Gandillo (cal Miravet),
al carrer de Lleida.

Al pedrís en feia referència una cançoneta sorgida de la imaginació i la fantasia de la canalla que repetien per a riure una estona.

El Lluís de Bellví
es va elevar amb un canyís,
va caure damunt d'un pedrís
i es va fer una cicatrís a la narís

Algunes vegades el pedrís havia estat un element triat pels joves amb ganes de gresca o amb el propòsit de fer-hi broma. Durant la nit els arrencaven del seu lloc desplaçant-los a certa distància i l'endemà al matí, els amos sorpresos, se'ls trobaven en algun lloc del carrer.

Cal Carlos del Metxon, al carrer de Lleida

Ca la Nicanora, al carrer del Centre

Quasi tots els pedrissos van desaparèixer quan es van pavimentar els carrers i es van construir les voreres. Si feu una passejada pels carrers més cèntrics i antics, en veureu a Ca la Nicanora, a Cal Carlos del Metxon i a Cal Peret del Gandillo (cal Miravet). Avui en dia, a l'estiu, alguns veïns encara fan rogle prenent la fresca i fent tertúlia: a Ca la Ramoneta del Fausto, a la fusteria de Cal Tornos, a Ca la Maruja de la Valenciana, a Cal Paquito del Farré, al carrer de Mossèn Cinto, prop de l'estany dels ànecs, i en un punt de l'Avinguda del Parc, però els pedrissos han estat substituïts per còmodes cadires plegables i per algun banc de fusta.

Alba Roure i Gilart

Un rogle al carrer de Mossèn Cinto, prop de l'estany dels ànecs. Estiu 2004.

Portant la Flama del Canigó

Com ja sabeu tots, a final de l'any 2004, mitjançant el Pla Local de Joventut, l'Ajuntament apostà per engegar la Regidoria de Joventut, per fer que els nostres joves estiguin a gust al lloc on viuen, amb la seva implicació i visió positiva de futur dins el poble d'Alpicat.

Des de la Regidoria de Joventut s'ha intentat en tot moment que les activitats a realitzar pels joves sorgissin, primerament, dels propis joves; i això és el que hem fet. Algunes de les seves propostes s'han tirat endavant, com és la sortida de ràfting. Però altres actuacions han estat les següents:

Durant la 10a Fira Ecojardí, 13, 14 i 15 de maig, aquesta Regidoria va muntar per primer cop un estand en el qual es donava tot tipus d'informació relacionada amb la gent jove, com, ajuts, beques, vacances, etc.

Per altra banda, dissabte dia 14, va organitzar-se una barra sense alcohol, gestionada per alguns joves alpicatins i en col·laboració amb l'Associació d'Exalcohòlics Rehabilitats. Barra que va tenir molt èxit entre grans i petits, sobretot els còctels i els batuts. Els beneficis van anar destinats al grup de joves que va ajudar-nos en aquesta iniciativa.

Dins els actes de la revetlla de Sant Joan, 23 de juny a partir de les 20h del vespre, vam anar a recollir la flama del Canigó a la rotonda. Un grup d'uns 30 joves de diferents

edats, van dur-la fins a les piscines del Parc del Graó fent relleus entre ells. A les 22.30h, i després d'haver sopat tots junts a les piscines, vam encendre la foguera de Sant Joan al Parc amb coca i moscatell per a tothom. I a les 23 h, va haver-hi espectacle pirotècnic i musical amb tres DJ de gran renom fins a altes hores de la matinada.

Dissabte 30 de juliol, s'organitzà una excursió a Llavorsí per realitzar diferents activitats d'aventura, com van ser: baixada de ràfting pel tram Llavorsí-Rialp, excursió a cavall, rocòdrom, tirolina i pont tibetà. La veritat és que vam passar un dia GENIAL!

Maite Matamoros i Orgaz
Regidoria de Joventut

Sortida a Llavorsí

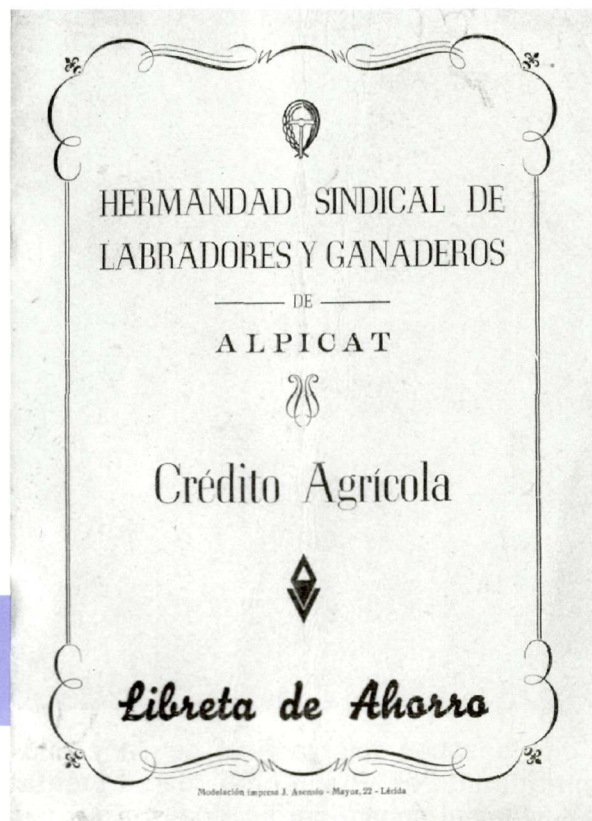

El sindicat La Íntima 75 anys d'història (III)

Els anys de la postguerra

El traumatisme que va suposar la Guerra Civil va arribar a tots els aspectes de la societat i el sindicat no se'n va escapar. Les noves autoritats franquistes van intervenir el sindicat a l'espera d'una nova legislació. La identificació del sindicalisme en general i l'agrari en particular com a moviments ideològics d'esquerra van fer que les noves autoritats miressin amb lupa qualsevol tipus de sindicació. De fet, a partir d'ara, les terminologies emprades seran altres, el terme *sindicat* serà substituït pel de *cooperativa del camp* i el *company president* s'anomenarà *camarada jefe*.

Llibreta d'estalvi de la secció de
Crèdit Agrícola de la Hermandad.
Any 1950

Amb l'entrada del nou règim es van derogar les lleis per les quals es regien els sindicats i es va tornar, provisionalment, a l'antiga Llei de 1906, fins que s'anés enllestit la nova legislació. Primer es va promulgar la llei *Unidad Sindical*, de 1940, que reconeixia com a única organització sindical la de la *FET i de las JONS*; era un sindicat vertical al qual tota organització hi havia d'estar vinculada. Però no va ser fins al 2 de gener de 1942 quan es promulgà la *Ley de Cooperación*, que obligava a fer canvis a tots els sindicats, i també al nostre. D'entrada, es va canviar el nom del sindicat, que ara s'anomenarà *Cooperativa del Campo La Íntima*. Però la Llei també obligava a canviar els estatuts. Això es va produir a Alpicat el 22 d'octubre d'aquell any i al maig del 1943 es va convocar una junta general per renovar la meitat de la junta directiva, segons el nou Reglament.

Malauradament només tenim a la nostra disposició al sindicat una part de les actes d'aquells temps, manquen alguns llibres que, de ben segur, deuen estar en alguna casa particular, ja que era costum en aquell temps; que els secretaris conservessin, com quelcom propi, aquestes actes. Aprofito aquestes pàgines per demanar novament la col·laboració de qui els pugui guardar, per poder accedir-hi, i així reconstruir totalment la història del nostre sindicat.

Aquest llarg període de la postguerra que podríem emmarcar durant la dècada dels quaranta té unes característiques pròpies d'escassetat, d'estraperlo, de dificultats econòmiques, etc. Tot plegat sembla que va provocar una certa apatia entre dirigents i socis agreujada, segurament, pel trasbals que va suposar l'exili o la desaparició de molts socis, a més del veto de les noves autoritats per accedir a nous càrrecs algunes persones amb antecedents polítics mal vistos en aquells moments. Tot plegat suposava una manca de recursos humans per a la nova cooperativa i una baixa activitat.

La cooperativa va tornar als seus orígens, amb la venda d'adobs com a activitat principal i va recuperar la tasca d'organització de les activitats lúdiques de les festes majors, tot i que ara la gestió de la sala i del cinema estava en mans privades.

És un període caracteritzat per l'intervencionisme de l'Estat, mitjançant la *Unión Territorial de Cooperativas del Campo*, organisme pel qual passaven gairebé totes les compres i les vendes que la cooperativa feia. La *Unión Territorial*, en aquest moment d'escassetat, va establir un programa de *cupos* per subministrar a les cooperatives segons el nombre d'afiliats que tenien. En altres aspectes